

שנינו שם, בארבע פעמים [בשנה] בשעה בכל יום העדן מנטף על הגן, ויוצא מאותם הטפות נהר גדול המתחלק לארבעה ראשים, ושמנה וארבעים טפות בכל יום, ומשם שבעים אילני הגן. זהו שכתוב (תהלים קד) ישבעו עצי ה'. רבי תנחום אמר, מפאן (ס) משקה הרים מעליותיו. איזו היא עליה? זהו עדן. ועדן באיזה מקום הוא? רבי יהודה אמר, למעלה מערבות הוא. רבי יוסי אמר, בערבות הוא, שהרי שנינו, שם גנזי חיים טובים ברכה ושלוש ונשמטן של צדיקים, והגנוז העליון. הוא עדן למטה מכון כנגדו גן בארץ ונוטל ממנו שפע בכל יום.

אמר רבי אבהו, שמונה וארבעים נביאים עמדו להם לישראל, וכל אחד נטל בחלקו תמצית טפה אחת מאותם טפות של עדן, שהם שמונה וארבעים טפות. ומה אם כל נביא שנטל טפה אחת מהן היתה מעלתו ברוח הקדש על כל השאר - אדם הראשון שהיה מקבל משמונה וארבעים לא כל שכן. מפאן אתה למד כמה היתה חקמתו.

רבי בא אמר רב כהנא, וכי מאין היה להם לנביאים מאותן הטפות? אלא כף שנינו, בכל טפה וטפה היוצאת מעדן, רוח חכמה יוצאת עמו, ועל פן נגזר במשנה: יש מים שמגדלים חכמים, ויש מים שמגדלים טפשים. ואותם המים שמגדלים חכמים, אותם המים היו מטפות של עדן.

שאמר רבי יוסי, המים שבהם טפות יושבים [ג"א יתרים] מפל אותם ארבעת הנהרות הראשונים, הוא שכתוב (בראשית ב) שם האחד פישון. מה זה שם האחד פישון? המיחד מפלם פישון, והוא הנופל בארץ מצרים, ולפיכך היתה חקמת [לישראל] מצרים יותר מפל העולם.

תנן היום בארבעה פעמים (ג"א בשנה) בשעה בכל יום, עדן מנטף על הגן, ויוצא מאותם הטפות נהר גדול המתחלק לארבעה ראשים, ושמנה וארבעים טפות בכל יום ומשם שבעים אילני הגן הדיא הוא דכתיב, (תהלים קד) ישבעו עצי יי. רבי תנחום אמר מהכא (תהלים קד) משקה הרים מעליותיו, איזו היא עליה זהו עדן. ועדן באיזה מקום הוא. רבי יהודה אמר למעלה מערבות הוא. רבי יוסי אמר בערבות הוא, דהא תנן שם גנזי חיים טובים, ברכה ושלוש ונשמטן של צדיקים והגנוז העליון הוא עדן, למטה מכון כנגדו גן בארץ ונוטל ממנו שפע בכל יום.

אמר רבי אבהו שמונה וארבעים נביאים עמדו להם לישראל וכל אחד נטל בחלקו תמצית טפה אחת מאותם טפות של עדן שהם שמונה וארבעים טפות. ומה אם כל נביא שנטל טפה אחת מהן היתה מעלתו ברוח הקדש על כל השאר. אדם הראשון שהיה מקבל משמונה וארבעים לא כל שכן, מפאן אתה למד כמה היתה חקמתו.

רבי בא אמר רב כהנא וכי מאין היה להם לנביאים מאותם הטפות, אלא הכי תנן, בכל טפה וטפה היוצאת מעדן רוח חכמה יוצא עמו, ועל פן אתגזר במתניתין, אית מיא מגדלן חפימין, ואית מיא מגדלן טפשיין, ואינון מיא דמגדלן חפימין אינון מיא הוו מטפין דעדן.

דאמר רבי יוסי, מיא דביה טפין יתבין [ג"א יתיריו] מפל אינון ארבע נהרי קדמאה הוא דכתיב, (בראשית ב) שם האחד פישון. מאי שם האחד פישון. המייוחד מפולם פישון והוא הנופל בארץ מצרים, ולפיכך היתה חקמת (לישראל) מצרים יותר מפל העולם.

שאמר רבי יוסי, המים שבהם טפות יושבים [ג"א יתרים] מפל אותם ארבעת הנהרות הראשונים, הוא שכתוב (בראשית ב) שם האחד פישון. מה זה שם האחד פישון? המיחד מפלם פישון, והוא הנופל בארץ מצרים, ולפיכך היתה חקמת [לישראל] מצרים יותר מפל העולם.